

Tax & Legal Weekly Alert

16 - 20 martie 2015

În acest număr:

Noutăți Legislative

Hotărâre a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE sau "Curtea") deschide posibilitatea solicitării de daune pentru încălcări ale drepturilor de autor online în orice jurisdicție a UE în care drepturile de autor în cauză pot fi accesate ilegal

În cauza C-441/13 (*Pez Hejduk v EnergieAgentur.nrw GmbH*), CJUE a confirmat posibilitatea de a solicita daune pentru încălcări online ale drepturilor de autor în orice jurisdicție în care opera este disponibilă în mod ilegal, nu doar în jurisdicția pârâtului.

În cauza respectivă, reclamantul, un cetățean austriac, a solicitat daune pentru încălcarea drepturilor sale de autor în jurisdicția sa națională, chiar dacă pârâtul era domiciliat în Germania și tot în Germania s-a produs și fapta prejudiciabilă.

Art. 2 alin. (1) din Regulamentul (CE) NR. 44/2001 al Consiliului privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială („Regulamentul”) stabilește principiul aplicabil în stabilirea jurisdicției, respectiv domiciliul pârâtului. Astfel, potrivit acestei prevederi „*Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliate pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor statului membru în cauză*”.

Cu toate acestea, Secțiunea 2 a Capitolului II a Regulamentului permite anumite excepții. Printre aceste excepții, art. 5 alin. (3) din Regulament prevede că „*O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru: [...] în materie delictuală și cvasidelictuală, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă*”.

Întrebarea adresată de instanța națională Curții a fost dacă: „*Articolul 5 punctul 3 din Regulamentul [nr. 44/2001] trebuie interpretat în sensul că, într-o cauză privind încălcarea drepturilor conexe dreptului de autor, pretins a fi fost săvârșită prin punerea la dispoziție a unei fotografii pe un site internet exploatat ca domeniu de prim nivel într-un alt stat membru decât cel în care are reședința titularul dreptului de autor, competența de soluționare aparține (i) instanțelor din statul membru în care are reședința presupusul autor al încălcării, precum și (ii) instanțelor din acel/acele stat/state membru/membre spre care este direcționat conținutul site-ului internet?*”

Curtea a interpretat prevederile Regulamentului în sensul că art. 5 alin. (3) din regulament asigură jurisdicție atât pe baza (i) locului unde s-au produs daunele cât și (ii) a locului unde s-a produs evenimentul generator de prejudicii.

Pe baza celor de mai sus, Curtea a considerat că este irelevant faptul că evenimentul prejudiciabil (în speță încălcarea fotografiilor pe site-ul pârâtului) a avut loc în Germania în determinarea instanței competente. De asemenea, potrivit Regulamentului nu este necesar ca site-ul să fie „direcționat” către o audiență austriacă. Pe această bază, Curtea a stabilit că simplul fapt că opera protejată este accesibilă în Austria înseamnă că instanța austriacă este competentă să judece cererea reclamantului pentru daune rezultate din încălcarea drepturilor de autor.

Cu toate acestea, Curtea a impus o limită a competenței instanțelor naționale. Aceasta a stabilit că, deși instanța națională este cea mai în măsură să judece dacă drepturile garantate în acea țară au fost încălcate potrivit legislației care implementează la nivel național Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională („Directiva”), acesta poate acorda daune doar pentru încălcări ce au avut loc pe teritoriul statului respectiv.

Implicații. Directiva prevede la art. 8 alin. (1) că „*Statele membre prevăd sancțiuni și căi de atac adecvate cu privire la nerespectarea drepturilor și obligațiilor prevăzute prin prezenta directivă și adoptă toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile astfel stabilite sunt eficiente, proporționate și disuasive*”. Din formularea textului reiese clar că statele membre au libertatea de a decide ce sancțiuni sunt considerate ca fiind eficiente, proporționate și disuasive pentru a le implementa la nivel național.

Acest lucru duce la problema de a decide cărei instanțe (jurisdicția autorului încălcării sau jurisdicția/jurisdicțiile în care s-a produs prejudiciul) este mai convenabilă pentru titularul drepturilor de autor încălcat să adreseze cererea de despăgubiri.

De asemenea, în alegerea jurisdicției trebuie avut în vedere faptul că o decizie dată de o instanță națională poate fi uneori dificil (costisitor atât din punct de vedere al timpului cât și al banilor) de pus în executare la instanța națională a pârâtului.

Vă rugăm nu ezitați să ne contactați în cazul în care aveți nevoie de informații suplimentare:

Andrei Burz-Pinzaru

Avocat
+40 (21) 2075 205

Irina Albusel

Avocat
+40 (21) 2075 426

Pentru mai multe informații, vă rugăm să ne contactați la Romania@deloitte.com sau să vizitați pagina web: www.deloitte.com/ro/tax-alerts

Acest Alert este furnizat cu titlu orientativ și nu trebuie considerat drept serviciu de consultanță. Este bine să solicitați consultanță fiscală/juridică de specialitate înainte de a întreprinde acțiuni bazate pe cuprinsul acestui document.

Această publicație conține doar informații generale și Deloitte Touche Tohmatsu Limited și firmele membre sau afiliate (numite împreună Deloitte Network) nu oferă consultanță profesională sau alte servicii în domeniul contabil, fiscal, juridic, al investițiilor prin intermediul acestei publicații. Această publicație nu înlocuiește consultanța sau serviciile profesionale și nici nu ar trebui să fie utilizată ca bază pentru orice decizie sau acțiune care v-ar putea afecta finanțele sau afacerea. Înainte de a lua orice decizie sau de a acționa într-un mod care v-ar putea afecta finanțele sau afacerea, trebuie să discutați cu un consultant profesionist. Nicio entitate a Deloitte Network nu va fi răspunzătoare pentru pierderile de orice natură suferite de către persoanele care se bazează pe această publicație.

Numele Deloitte se referă la organizația Deloitte Touche Tohmatsu Limited, o companie cu răspundere limitată din Marea Britanie, la firmele membre ale acesteia, în cadrul căreia fiecare firmă membră este o persoană juridică independentă. Pentru o descriere amănunțită a structurii legale a Deloitte Touche Tohmatsu Limited și a firmelor membre, vă rugăm să accesați www.deloitte.com/ro/despre.

Deloitte furnizează servicii clienților din sectorul public și privat în următoarele domenii profesionale – audit, taxe, consultanță, consultanță financiară – deservind numeroase industrii. Prin intermediul rețelei sale globale de firme membre, care activează în 150 de țări, Deloitte pune la dispoziția clienților săi resursele internaționale precum și pricepera locală pentru a-i ajuta să exceleze indiferent de locul în care aceștia își desfășoară activitatea. Obiectivul celor 200 000 de profesioniști din Deloitte este acela de a deveni un standard de excelență.

Reff și Asociații SCA este societate de avocați independentă, membră a Baroului București, și reprezintă rețeaua de societăți de avocați Deloitte Legal în România. Deloitte Legal înseamnă practicile juridice ale membrilor Deloitte Touche Tohmatsu Limited și afiliatilor acestora care oferă servicii de asistență juridică. Pentru o descriere a serviciilor de asistență juridică oferite de entitățile membre ale Deloitte Legal, vă rugăm accesați: <http://www.deloitte.com/deloittelegal>.